

SVIJET
NEOSVIJEŠTENIH
LJUDI

Ljudi su dugo živjeli neosviješteni. Nisu bili svjesni sebe. Nisu bili svjesni svijeta oko sebe. Nisu bili svjesni drugih živih bića. Nisu bili svjesni svemira.

Njihov svijet bio je tužan i ispunjen nepravdom i patnjom. Međusobno si nisu pomagali. Natjecali su se za bogatstvo i vlast. Tko se dočepao bogatstva i vlasti, mogao je iskorištavati druge. Dok su jedni imali svega u obilju, drugi su živjeli u velikoj neimaštini, u gladi i bolesti.

I tako se svijet nastavio vrtjeti dalje. Kroz duga razdoblja. Ljudi su se naviknuli na njega. Prihvaćali su ga kao jedinog mogućeg. Svaka pomisao na bilo kakav drugačiji svijet smatrala se utopijom.

Jesu li mogli promijeniti svijet? Ako nisu znali za bolji svijet, ovaj kojeg su imali svakako im se činio bolji nego ništa. Bolje takav nego nikakav život.

Trudili su se što više iskoristiti život, što više uživati u njemu. Jesu li uspjeli u tome? Je li život bez osviještenosti uopće život ili je tek životarenje u očekivanju smrti koja bi nas trebala spasiti od patnje na ovome svijetu?

Ljudi su se bojali smrti. Nisu znali što im može donijeti. Smrt je put u nepoznato, možda u ništavilo, mislili su. U tom slučaju, ovaj je svijet jedino što postoji. Ovaj život je jedini život.

Ako je tako, onda se svi događaji odvijaju samo na ovome svijetu. Samo ovdje je moguće pobijediti. Samo ovdje je moguće prepustiti se uživanju. Jedino je ovdje moguće uživati u vlasti, moći i slavi i postići životno ispunjenje.

Ako je tako, zašto onda uopće voditi računa o pravednosti, o drugim živim bićima i o prirodi? Jedino što je važno je kako u ovom životu ugrabiti što više užitaka, novca i slave.

Ljudi su tijekom stoljeća i tisućljeća uspostavili pravila djelovanja i ponašanja. Najprije su takva pravila primjenjivali vladari koji su ugrabili vlast. Kasnije je uspostavljen društveni ugovor koji je određivao načela vladanja i pravila zajedničkoga života. Odonda za vladare glasamo, a oni moraju poštivati društvena pravila.

Ta su pravila sve više težila prema jednakosti svih pred zakonom. Nitko ne bi trebao steći određene povlastice tek pukim rođenjem, kao što nikoga, s obzirom na njegovo rođenje, ne bismo smjeli gurnuti na niži položaj. Tijekom stoljeća ljudi su svoj društveni ugovor dopunjavali kako bi se pomoću njega što više približili pravednom društvu.

Nije im uspjelo. Još uvijek imamo pojedince koji su u prednosti ispred većine. Još uvijek netko živi usred bogatstva dok više od pola svijeta životari u uvjetima koji nisu dostojni čovjeka.

Gdje je zapelo? Zašto je svijet još uvijek ovako nepravedan? Zašto još uvijek toliko ljudi pati dok, unatoč vladavini ljudstva, brojnim zakonima i deklaracijama, pojedinci imaju svega previše?

Zato što nema osviještenosti. Zato što se čovjek smanjio u biće bez osviještenosti. Jer može mirno uživati dok netko pokraj njega glada i umire. Jer nije u stanju osjetiti tuđu nesreću sve dok nesreća ne zadesi i njega samoga, i jer ne osjeća tuđu patnju sve dok i sam ne pati.

Mislimo da smo sami sebi svrha, da je s nama sve započelo i da će s nama sve završiti.

Jadni mi, samo grabimo užitke dok možemo. Što će se dogoditi kad to više nećemo moći? Tada ćemo patiti. Sami. Tada će svemu doći kraj: čovjeku, životu, svijetu.

Tada će za nas započeti proces osvješćivanja. Postat ćemo svjesni da nam je život prošao. Svi su se užici potrošili, sva vanjska priznanja su zaboravljena. Hrpe novca na bankovnom računu više nemaju nikakvoga značaja. Sve što je ostalo samo je jadan, iscrpljen čovječuljak koji je mislio da ima sve, a zapravo nije imao ništa.

Sve mu je skliznulo kroz prste poput prolaznog sna. Sve je gotovo, više se za ništa ne može uhvatiti. Eto, našao se upravo tamo gdje je oduvijek mislio da više nema ničega, tamo gdje sve završava.

Takav je taj svijet. Tako uzburkan i živahan, a na kraju se rasprši u ništa. A ljudski je život tako kratak. Ako ga ne osvijestimo, prohujat će pokraj nas poput jesenjeg vjetra. A nakon toga će doći zima.

Koliko dugo će potrajati? Hoće li ta zima biti vječna ili pak kratka poput našega neosviještenog života? Zadrhtimo li ponekad uz pomisao na nju te zbog toga što smo isprazno potrošili svoj život i jer nismo marili za druga bića i za Zemlju?

Kad bismo tada dobili priliku za još jedan život, bismo li i njega isto tako potratili u prazno? Najvjerojatnije ne, jer bismo bili naoružani sviješću koju smo stekli dok smo se susretali s prijetećom prazninom nepoznatog. Započeli bismo ga drukčije. Svjesni prolaznosti užitaka krenuli bismo u potragu za nečim dubljim. Pogledali bismo u sebe i pitali se tko smo mi zapravo i koje je naše poslanje. Zašto smo na ovome svijetu?

Najvjerojatnije ne zato da bismo potratili život za ništa. Ovdje smo kako bismo tražili, kako bismo se osvrnuli oko sebe i postali svjesni drugih bića i njihove patnje.

Njihovu patnju više ne bismo smatrali kao nešto što se podrazumijeva samo po sebi i više ne bismo okretali glavu na drugu stranu. Ne bismo više živjeli u iluzijama o važnosti naših užitaka.

Pomagali bismo drugima. Postali bismo svjesni da osjećamo isto i da smo međusobno povezani - da smo dio jednoga svijeta. Željeli bismo da taj svijet bude drukčiji, bolji, da u njemu ne bude toliko patnje i sebičnosti.

Postali bismo svjesni ružnoće ovoga svijeta i ne bismo više živjeli neosviješteni, kao što smo to radili do sada. Željeli bismo ga promijeniti. I počeli bismo od sebe.